

Utmärkning av vattenskyddsområde

Rekommendationer

UTGIVNA AV NATURVÅRDSVERKET,
RÄDDNINGSVÄRKET, SJÖFARTSVERKET, SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET,
SVENSKT VATTEN AB OCH VÄGVERKET

För vår dricksvattenförsörjning behöver viktiga vattenområden skyddas. Det kan vara grundvatten och ytvattenområden samt viktiga områden för konstgjord grundvattenbildning genom infiltration. Skyddet består bl.a. i att vattenskyddsområden fastställs. I ett fastställande avgränsas vattenskyddsområdet geografiskt och i föreskrifter för vattenskyddsområdet meddelas restriktioner avsedda att minska riskerna för vattenföroreningar.

Utmärkningen av vattenskyddsområden är ett led i detta arbete och syftar till att dels förhindra olämplig verksamhet inom området, dels uppmärksamma alla om behovet av extra vaksamhet mot förorening av vattnet, exempelvis i samband med transporter.

Nyttan med utmärkning av vattenskyddsområden är att

- snabbt och enkelt informera om vattenskyddsområdets existens
- öka möjligheterna för att rätt åtgärder vidtas vid sanering efter olycka
- ge viktig information till de personer som utför arbeten inom vattenskyddsområdet.

Det är länsstyrelsen eller kommunen som fastställer ett vattenskyddsområde enligt 7 kap 21–22 §§ i miljöbalken (MB). Dessutom kan kommunala föreskrifter meddelas med stöd av 40 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd för skydd av vattentäkt.

Tidigare fastställdes vattenskyddsområden av länsstyrelsen med stöd av 19 kap 2 § vattenlagen eller genom kommunala föreskrifter med stöd av 11 § i hälsoskyddsförordningen.

VOMBSJÖN
Vattenskyddsområde
Water protection area
Vid olycka ☎ 112

0 – 1,2 km

Exempel på skylt vid infart med tillägg för sträckans längd.

VOMBSJÖN
VATTENSKYDDSOMRÅDE
Vid olycka ring räddningstjänsten 112
Water protection area
At an accident, call emergency phone 112

Innan arbete påbörjas som kan påverka markens ytskikt, ring tel xxx

Exempel på anslag längs sträcka.

VOMBSJÖN
Vattenskyddsområde
Water Protection area

Exempel på slutskylt.

Principer för utmärkning längs väg och andra kommunikationsleder

Principerna utgår från vad som tillämpas för vägar, men de kan också användas i anslutning till andra kommunikationsleder och utanför dessa. För uppsättning av skyltar inom järnvägsområde gäller särskilda regler. Utmärkningen bör vara enhetlig i hela landet, till utformning och innehåll, och vad gäller skyltarnas placering.

Större skyltar kan sättas upp vid infart till och vid utfart från vattenskyddsområdet. Dessutom kan hela eller delar av sträckan med jämna mellanrum förses med mindre anslag som ger detaljerad information om vilka åtgärder som bör vidtas vid en olycka eller vid arbete inom området.

Observera att stolpar inte får sät-

tas så att de förstör ytskiktets tätning i vägens sidoområde. Stolparnas material och dimension får inte innebära att de utgör fasta hinder som kan orsaka allvarlig skada i samband med en avkörning.

Utmärkning av gräns till vattenskyddsområde

Där gränsen passeras sätts en skylt upp med kortfattad och allmän upplysning till passerande trafikanter. Skyltar sätts upp vid väg både där vattenskyddsområdet börjar och där det slutar. Dessa skyltar är främst avsedda för förare av fordon.

Skylt vid infart till vattenskyddsområde, kan ha upplysning om sträckans längd. Texten anges normalt även på engelska, men kan ersättas eller kompletteras med det språk som är lämpligt med hänsyn till förekommande trafik.

Skyltarnas storlek och typsnitt bör motsvara de krav som gäller för lokaliseringmärken och utföras med blå versalgemen text på gul botten (skylt-tillverkarna kan detta). Slutskylten vid

utfarten från området har grå text på gul botten och överstrykes med fyra sneda streck.

Färgerna ska vara:

Blå

Pantone 282 mörkblå
CMYK: Cyan 100, Magenta 72, Gult 0, Svart 56

Gul

Pantone 116 gul
CMYK: Cyan 0, Magenta 15, Gult 94, Svart 0

Grå

Pantone 444 ljusgrå
CMYK: Cyan 9, Magenta 0, Gult 6, Svart 47

Skylten kan vara reflekterande eller belyst och har bård.

Teckenstorleken anpassas till läsavståndet. En god tumregel är att 10 mm höga tecken kan läsas på 4 m avstånd. Längs en väg bör skylten synas på 100–130 m avstånd (då blir bokstäverna 2–3 dm höga).

Skyltarna bör placeras på samma sätt som gäller för Vägverkets lokaliseringmärken. Detta innebär att höjden till skyltens underkant är 0,8–1,2 m över vägbanan, i snörika trakter 1,5 m. Skylten bör stå 6–10 m från körbanans kant.

Utmärkning längs sträcka till/inom vattenskyddsområde

Längs vägar kan anslag placeras med ca 100 m lucka. Placeringen förskjuts mellan vägens båda sidor, så att det blir ca 50 m mellan varje anslag. För uppsättning vid farled, kontakta Sjöfartsverket.

Anslagen placeras med framsidan vänd mot vägbanan och på ett sådant

avstånd att den är läsbar från vägbanan.

Anslag bör också sättas upp på rastplatser, parkeringsfickor, bryggor och liknande. Huvudmannen, vanligen kommunen och Räddningstjänsten kan komma överens om eventuell individuell märkning av anslagen så att

en olycka snabbt kan lokaliseras.

Anslagets storlek väljs med hänsyn till textens omfattning och storlek. Texten utförs med blå färg på gul botten enligt ovan. Teckenstorleken anpassas till läsavståndet.

Tillstånd för uppsättning av skyltar och anslag

Huvudmannen för vattentäkten, vilket normalt är kommunen, tar initiativ till att vattenskyddsområdet utmärks. Inom ett vägområde kan skyltarna sättas upp av väghållaren.

För uppsättning av skylt inom vägområde krävs tillstånd av väghållningsmyndigheten enligt 43 § väglagen.

Inom vägområdet och ytterligare 50 meter krävs, enligt väglagens 46 §, dessutom länsstyrelsens tillstånd för uppsättning av skylt. Vägområdet är det område som enligt lagakraftvunnen arbetsplan får användas för väg och väganordningar. Vägområdets avgräns-

ning justeras slutligen till det område som verkligen tagits i anspråk.

Tillstånd kan också krävas enligt 6 § lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning (tidigare 22 § NvL).

Inom områden med detaljplan krävs bygglov för att sätta upp skylt (PBL 8 kap 3 § 2, jfr 5§).

Sjöfartsverket ska kontaktas före uppsättning av skylt vid farled (SFS 1986:300. 3 kap 4§).

Även markägaren kontaktas före uppsättning av skylt.

Äldre skyltar kan bytas ut efterhand.

Översättningar

”Vattenskyddsområde” kan översättas till:

Water protection area (engelska),
Wasserschutzgebiet (tyska),
Obszar ochrony wody (polska),
Vedenottamon suoja-alue (finska),

Vägverket

SJÖFARTSVERKET

**SVENSKA
KOMMUNFÖRBUNDET**

Svenskt Vatten